

Cuprins

Cuvânt înainte	9
I. Creșterea economică și problema resurselor.	
O contribuție critică la teoria creșterii limitate	11
1. Concepte și atitudini	11
2. Observații asupra unor metodologii de evaluare a evoluției fenomenelor economice	17
2.1. Evoluția biologică	17
2.2. Evoluția structurală	19
2.3. Erorile de predicție	36
3. Creștere economică și decalaje	38
3.1. Evoluții seculare și stadii de dezvoltare	40
3.2. Decalaje economice	44
3.3. Ritmurile de creștere și adâncirea decalajelor economice	47
4. Evoluția structurilor de producție și tehnologice și problema consumului de resurse	52
4.1. Stadii ale dezvoltării economice; trăsături caracteristice	52
4.2. Factori structurali și tehnologici ai evoluției cererii de resurse	55
4.3. Dinamica economiei și evoluția cererii de resurse	86
5. În loc de concluzii	98
II. Dezvoltarea intensivă	
și adaptarea structurilor economice	101
1. Discuții și controverse privind trecerea la dezvoltarea intensivă	102
1.1. Conținutul noțiunii și cauzele dezvoltării intensive	103
1.2. Raportul extensiv-intensiv	108
1.3. Criteriul fundamental de evaluare a trecerii la faza intensivă	111
2. Încheierea industrializării și semnificația acesteia	114

3. Noi structuri industriale și evoluția lor ondulatorie	120
3.1. Transformarea structurilor ca proces ondulatoriu	121
3.2. Redefinirea structurii sistemului industrial.....	124
3.3. Inteligența socială – factor important de transformare a structurii economiei	128
III. Schimbări în sistemul tehnologic contemporan și impactul acestora	133
1. Caracterizarea generală a sistemului tehnologic și a structurii acestuia	134
2. Cercetarea și inovarea tehnologică	137
3. Fluctuația în unde lungi a inovațiilor	143
4. Automatizarea – un nou stadiu al dezvoltării sistemului tehnologic	154
5. Informatizarea economiei și principalele urmări	160
5.1. Creșterea rapidă a producției de valori informaționale	166
5.2. Accentuarea dezvoltării structurilor economico-sociale axate pe informație	168
IV. Investiții centrate pe factori calitativi în faza de dezvoltare intensivă	173
1. Factorii de producție și investițiile în raport cu cerințele dezvoltării intensive.....	174
1.1. Indicatori și unele forme tradiționale de caracterizare a fazelor de dezvoltare.....	175
1.2. O formă analitică pentru caracterizarea fazei intensive	183
1.3. Tipurile de progres tehnologic și evidențierea fluidității proceselor economice	188
2. Capacitatea de absorbție a investițiilor și echilibrul economic.....	195
2.1. Conținutul noțiunii privind capacitatea de absorbție.....	195
2.2. Cererea tensionată de investiții.....	199
2.3. Trecerea la cererea normală de investiții	205
V. Ciclul economic și investiția	207
1. Ciclicitatea ca fenomen natural	207
2. Ciclul și rolul factorului investițional	211
3. Măsurarea efectului propagat de investiții în economie	220

VI. Determinarea consumurilor directe și cumulate de resurse energetice cu ajutorul analizei input-output	231
1. Precizarea unor noțiuni și a unor elemente metodologice.....	231
2. Consumurile directe de resurse energetice și structura producției.....	234
3. Consumurile cumulate (directe + indirecte) de resurse energetice în raport cu structura producției.....	236
3.1. Compararea mărimii coeficienților de cheltuieli directe și cumulate de resurse energetice	238
3.2. Determinarea consumului cumulat de resurse energetice corespunzător elementelor componente ale producției finale	242
VII. Teoria înzestrării cu factori, schimburile comerciale externe și specializarea națiunilor. O abordare dinamică	245
1. Avantajul economic comparativ	245
2. Teoria tradițională a înzestrării cu factori și unele încercări de reconsiderare a acesteia	252
3. Elemente analitice noi în teoria comerțului exterior și a specializării națiunilor și evaluarea acestora	258
4. Modelul privind proporția nefactorilor	262
4.1. Trăsături caracteristice ale modelului	262
4.2. O testare a modelului pe economia României	268
4.3. Resursele naturale și problema orientării structurii economiei	284
5. Modelul neotehnologiei.....	290
5.1. Elemente caracteristice.....	290
5.2. Relația dintre caracterul deficitar al resurselor, consumul intensiv al acestora și progresul tehnic	294
5.3. Diferențe tehnologice între țări și consecințe pentru schimburile economice internaționale.....	297
5.4. Ciclul produselor în raport cu aplicarea inovației	299
6. Modelul privind schimburile cu produse similare sau comerțul intraindustrial	308
7. Concluzii	315

VIII. Addendum: o interpretare sistemică a structurii

economice. Aspecte metodologice generale317

1. Structură și sistem; conținutul noțional	318
2. Caracterul deschis sau închis al sistemului economic	324
3. Funcția și finalitatea sistemului economic	330
4. Complexitatea structurilor economico-sociale și a metodei de investigare a acestora	332
5. Tipuri de structuri economice și criterii de clasificare	336
6. Transformarea sau dinamica structurilor	344
7. Mobilitatea și adaptarea structurilor economice	347
8. Echilibrul economic.....	351
8.1. Abordarea tradițională.....	352
8.2. O nouă abordare	356